

Prædika í Vestmanna kirkju 6. s. e. trin., 14. júlí 1996. Vestanstevna.

Ungur og ríkur, men ekki avgjörður

Hetta heilaga evangelið 6.s.e.trin. skrifar Matteus evangelistur í 19. kap. 16. - 26. vers.

"Og sí, har kom fram ein maður til (Jesus) og segði: "Meistari, hvar gott skal eg gera, at eg kann fá ævigt lív?" Men hann segði við hann: "Hví spyrst tú meg um það góða? Ein er tann, ið góður er. Men vilt tú koma inn til lívið, tá halt þaðni." Hann sigur við hann: "Hvorji?" Men Jesus segði: "Hetta: tú mást ekki sláa í hel; tú mást ekki dríva hor; tú mást ekki stjála; tú mást ekki siga rangan vitnisburð; æra faðir tín og móður tína, og: tú skalt elska næsta tín eins og sjálfan teg." Unglingin sigur við hann: "Alt hetta havi eg hildið; hvat væntar mær enn?" Jesus segði við hann: "Vilt tú vera fullkomin, tá far og sel alla öng tina og gev teimum fá-tæku, og tú skalt eiga dýran grip í himli, og kom so og fylg mær!" Men tá ið unglingin hetta hoyrði, fór hann syrgin burtur, tí at hann átti nógv ögn, men Jesus segði við lærusveinar sínar: "Sanniliga sigi eg tykkum: Tað fer at verða torført hjá einum ríkum at koma inn í Guðs ríki."

Tá ið lærusveinarir hetta hoyrðu, vórðu teir ógvuliga óttafullir og sögdu: "Hvor kann tá verða frelstur?" Men Jesus hugdi upp á teir og segði við teir: "Hjá monnum er hetta ógjörligt, men hjá Guði er alt gjörligt."

Heilagi Faðir, vit takka tær fyri heilaga orð títt til okkara í dag. Orð títt er sannleiki, lat tað lýsa okkum vegin til sannleika og til sælu. Amen.

I evangelinum í dag kunnu vit steðga við ein spurning og eitt svar, sum er tað mest álvarsama í allari kristiligi talu.

Tað eru lærusveinarir hjá Jesu, sum seta spurningin og Jesus svarar. Spurningurin ljóðar: "Hvor kann tá verða frelstur?" Og Jesus svarar: "Hjá monnum er hetta ógjörligt, men hjá Guði er alt gjörligt."

Tá ið talan er um frelsu, so er avgerðin eina og aleina Guðs gerningur gjøgnum orð og sakramentir. Tað er Guð, sum skapar trúna í okkum og bjóðar okkum ferðalag heim í sitt ríki.

Hvussu Guð frelsir við Jesu Kristi - nær og hvar - eru tað nógv vitnisburðir frá menniskjum, sum kunnu boða frá.

I bókini "Í lívsins dansi",

sum er eitt savn av smáum uppbyggilugum lestrum, sum trúboðarin Clement Eliassen hevur skrivað, verður greitt frá einum tilburði, sum fekk álvarssamar avleiðingar fyri ein ungan mann.

Har verður sagt soleiðis frá.

"Í London er ella rettarri var ein avhera stórir bygningur, ið varð nevndur "Krystalborgin". Hon var nýtt til ymiskar framsýningar, konsertir og veitslur. Fyri nógvum árum síðani var ein kendur prestur í London biðin um at prædika í hesi stóru hól. Í fyrstani bar hann seg undan, tí hann helt, at mál hansara rakk ekki til hetta stóra rúm-ið.

Umsiðir gekk hann við til at gera eina roynd.

So ein dagin fór hann við einum vini inn í hýllina. Frá røðarapallinum í ørum endanum á bygninginum ropaði hann alt tað, hann orkaði: "Tað orðið er satt og til fulnar tess vert, at tikið verður við tí, at Kristus Jesus kom í heimn at frelsa syndarar, og teirra millum eri eg fremstur" (1.Tim. 1,15).

Presturin helt, at hann kom at hoyrast, sjálvt um hann talaði spakuligari. Tá ið hann fór niður av røðarapallinum, tók hann uppattur hesi somu orð.

Hann talaði so í eina samkomu við túsund áhoyrarum.

Um fingu 25 ár. So ein dagin bleiv bróðir prestin, ið eisini var ein trúgvandi maður, biðin um at koma til ein arbeiðsmann, ið lá at doyggja. "Vinur mín, ert tú til reiðar at doyggja?" spurdi hann. "O jú, Harrin veri lovaður!" svaraði hesin doyggjandi maðurin, og so segði hann frá, hvussu tað hevði gingist til.

"Mitt arbeiði var at vera blytejkari. Ein dagin fyri mongum árum síðani sat eg uppi undir kuplinum á krystalborgini og arbeiðdi. Heilt einsamallur sat eg har uppi og hugsaði bert um arbeiði mitt. Alt lív mitt tá snúði sær um at arbeiða, eta, drekka, stutleika mær og sova. Frelsara mín legði eg einki í, og eg helt ikki, at hann legði nakað í meg. Tá hoyrði eg knappiga eina torurødd rópa: "Tað orðið er satt og til fulnar tess vert, at tikið verður við tí, at Jesus Kristus kom í heimn at frelsa syndarar, og teirra millum eri eg fremstur."

Eg stúrsaði við. Tá hoyrði eg aftur orðið, sama orðið, men nú heilt spakuliga. Torurøddin og hitt stilla ljóðið gingu mær til hjartað. Hvaðan tað kom, har eg ikki í iva um. Tað kom frá

tí livandi Guði. Orðið "syndari" kundi eg ikki fáa frið fyr, tað fylgdi mær dag og nátt, men nú eri eg, syndari, vorðin frelstur við trúgv á Harran Jesus, tí eri eg til reiðar at doyggja."

Og frásøgnin endar við hesum orðunum: "Guðs orð vendir ikki aftur við öngum. Tí nyttar tað at boða Guðs orð og at hoyra Guðs orð."

Evangelið í dag byrjaði við, at ein ungur maður kom til Jesus og segði: "Meistari, hvar gott skal eg gera, at eg kann fá ævigt lív?"

Hesin ungi maðurin hevði úttan iva stríðst og strevast og arbeiðt sum ein hestur og úrslitið var, at hann átti nógv ögn, sum vit eisini fáa at vita seinni í evangelinum. Öllum hesum hevði hann sjálvur arbeiðt fyr, og ivaleyst hevði hann eisini gjørt nógv gott fyr at náa hesum máli.

Vit kunnu ímynda okkum, at øll tey ytru og materiellu víðurskiptini vóru í lagi, og nú vildi hann eisini hava skil á hesum álvarssama spurningi fyri sínar hvar gott hann skuldi gera at hann kundi fáa ævigt lív. Við ørum orðum, at hann kundi vera tryggjaður bæði tímiliga og andaliga so hann kundi hvíla í friði.

Hesin ungi maðurin hevði brúkt ymiskar metodir í tímiliga livinum, soleiðis, at hann kundi gerast múgvandi. Nú helt hann, at hann kundi brúka somu metodir, sum hann hevði brúkt í tímiliga lívi sínum at gerast enn meiri trúgvandi. Já, hann hevði stóran áhuga fyr teimum tímiliga víðurskiptinum, og nú skuldu eisini tey andaliga víðurskiptini fáast upp á pláss. Hjá hesum unga manninum var uppskriftin: fyrst múgvandi - síðani trúgvandi!

Hesin vandin hevur altíð ligið og lurt hjá menniskjanum, men henda leiðin ber ongan veg, tá ið talan er um frelsu og tað æviga lívið.

Jesus svarar tí unga manninum við einum mót-spurningi. Hetta gjørdi Jesus viðhvørt, og serliga tá ið spurningarnar vórðu heldur tóktr.

I svarinum hjá Jesu liggur eisini hetta: tú spyrst meg um tað góða. I veruleikanum spyrst tú eftir Guði, tí tað er bara hann, sum er góður, og tá ið tú spyrst meg, so fært tú svar frá Guði!

Og svarið, sum ungi maðurin fær frá Jesu, fær so álvarssamar avleiðingar fyr hann, at hann fór syngin burtur. Hví? Jú, ikki bert tí, at hann skuldi av við alla öng sína, men eisini tí, at hann ikki hevði skilt ella livað eftir boðnum, sum hann hevði kent frá barni

av. Íroknað fyrsta boð, sum ljóðar: "Tú mást ikki hava aðrar gudar", sigur Harrin Guð.

Ríkiðomi og ognirnar, sum hann hevði arbeiðt seg fram til, gjørdust ein kleppur um beini á honum. Ein gudur. Ein forðan fyr at ganga inn til lívið saman við Jesu.

Tað stendur um henda unga mannin, at hann fór syrgin burtur. Hann, sum fyrst kom rennandi og fell á knæ fyri Jesu, soleiðis sum Markus evangelistur greiðir frá í sínum evangeli.

Já, vit kunnu kanska sagt: spell at hann ikki fekk endan við á taluni hjá Jesu! Tí tá ið tann ungi maðurin hevði vent Jesu bakið, spyrra lærusveinarir Jesu: "Hvor kann tá verða frelstur?" Og Jesus svarar: "Hjá monnum er hetta ógjörligt, men hjá Guði er alt gjörligt."

Tá ið tað er talan um frelsu frá synd og deyða, so er og verður hetta ógjörligt hjá monnum at gera nakað við. Tí, sum vit løsu tað úr epistlinum frá altarinum: "Tí at øll hava syndað, og teimum vantar Guðs heidur, og tey verða rættvígjörð fyr einki av náði hansara við endurlýsingini, sum er í Kristi Jesu."

Ella sum apostulin eisini sigur: "Rættvígjörð av trúgv hava vit tí frið við Guð við harra okkara Jesu Kristi."

At vera rættvígjörð av trúgv er at hoyra náðiorðið sum ljóðar, at Guð rættvígger tann óguðliga. Tað er eisini at leggja oyra og hjartað til náðiorðini sum ljóða, at Kristus Jesus doyði fyr okkum meðan vit enn vóru syndarar. Og tá ið vit í trúnni eru rættvígjörð við blóði Jesu Kristis, verða vit eisini frelst við honum frá vreiðni.

Men vit kunnu ikki gera hetta við gerningum ella præstáðinum okkara: at stríðast, tukast og strevast við hørðum arbeiði og visa á vøkur úrslit fyri Guði og monnum. Als ikki.

Tað er og verður eina og aleina Guðs góði Heilagi Andi, sum upplýsir og sannfærir teg og meg við sínum frelsandi orði.

Tað, sum skilir okkum menniskju frá Guði, er syndin. Og ikki, sum onkur kundi hildið, ríkiðomi, sum í hesum førinum hjá tí unga manninum.

Tað er ikki "in" at tala um synd í einum samfelag, sum altíð kann stiga fram við eini hugsandi loysn um øll víðurskipti. Vit vera so javn-ann mótt við hesum orðunum, at "tað gongur nokk" og "tak tað ikki so tungt".

Høvuðsvandamálið við

syndini er, at hon skilir okkum frá Guði. Hin ríki ungi maðurin var eisini eitt barn av síni tíð. Alt tað ytra var úttan iva í lagi, og hann hevði kanska eisini eitt gott navn ella gott umdømi millum menniskju. Já, hann kendi eisini til skrifturarnar út í odd og egg.

Men tað er, tá ið hann stendur andlit til andlits við lívsins harra við øllum tí hann veit, "at verðsligar sorgir og ríkiðomsins svikararð køvdu orðið og tað var fruktaleyst", soleiðis sum tað eisini verður sagt um tað, sum var sáð millum tornir!

Var hin ríki unglingin eitt barn av síni tíð, kunnu vit eisini siga, at hesin sami gleðiligi boðskapurin talar inn í okkara tíð. Tí Jesu orð eru ævigt galdandi - eisini á Vestanstevnu 1996!

Evangelið um Jesus Kristus skal ikki pakkast inn ella pakkast út til ávís hvi ávísar dagar í árinum. Tað eigur at vera boðað sum ein náðigur boðskapur um frelsu frá synd og deyða - eisini í okkara tíð. Hin ungi maðurin hevði sít dragast við. Okkara tíð - og okkara unga - hava sít. Hja unga manninum var tað ríkiðomi, sum fekk valdið á honum. Okkara tíð hevur sínar freistingar og vandar.

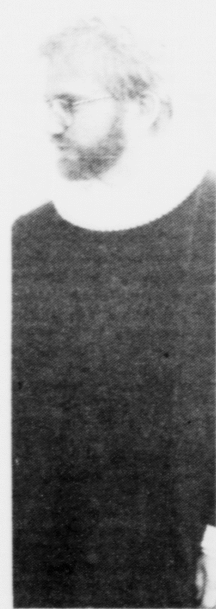
Tað er ein royndur lutur í okkara tíð, at ikki verður dámt at tað verður talað um at hava peikifingurin á lofti - tí tað verður hildið at vera moraliserandi og lívsav-noktandi.

"Alt er loyvt, og tú gert just tað tú heldur vera rætt og gott nær og hvar tað skal vera," verður ofta sagt.

Vit hava fingið lívið at liva, og vit eiga at vera takksom fyr tað - bæði til gamans og álvara. Men vit kunnu ikki koma úttanum, at sjálvt um alt er loyvt er ikki við tí sagt at alt er gagnligt! Her er tað, at vit sum kirkja og eitt kristi fólk ikki eiga at óttast at visa á tað, sum er ógagnligt - eisini í okkara tíð!

Kirkjunnar boðskapur frá kirkjunnar harra Jesu Kristi er eitt náðar evangelið, sum hjálpir tí hjálparleysa á fótur og styrkir tann veika. Veitir ugga og styrki til tann, sum sjúkur er. Troystar tann, sum syngir og kennir sákn - ein gleðiligur boðskapur um frið og frelsu og ævigt lív.

Evangelið talar inn í øll víðurskipti í mannalivinum. Tað býtir syndaleinkir og tekur burtur tað, sum liggur sum ein kleppur um fótur-nar hjá okkum og forðar fyr sonnum guðsbarnalívi. Evangelið býtir ikki menniskja upp - deilir tað ikki sundur. Menniskja er ein

Uni Næs sóknarprestur.

heild, sum hevur brúk fyri Guðs frelsu.

Høvuðsvirskriftin í allari evangelskari boðan er kærleikin. Og kærleikin er Jesus Kristus sjálvur, sum gav lív sít fyr okkum. Jesu sigur: "Elskar nakar meg, tá haldi boð míni." Og her visir Jesus á boði yvir øllum: kærleiksboðið um at elska Guð og næstan.

Endamálið við frælsinum hjá tí einstaka kann ikki vera, at tað leiðir burtur frá Jesu og tí kristiliga samfelagnum, men just tað óvugta: at vera við at styrkja trúarlívið, soleiðis, at vit øll kunnu verða varðveitt í trúnni á frelsara okkara, Jesu Kristus. Ella vit kunnu siga hetta við orðunum, vit sungu í áðni: "Tí leiðin til frælsis og sigur/ er val millum ilt og gott/og frælsur er hann, sum gevur/seg heilan til himnadrott."

"Hvor kann tá verða frelstur?" spurdu lærusveinarir Jesus. Men Jesus hugdi upp á teir og segði við teir: "Hjá monnum er hetta ógjörligt, men hjá Guði er alt gjörligt."

Bøn okkara til Guðs má tí eisini vera fyr okkum og okkara tíð, at orð hansara má vera satt og til fulnar tess vert, at tikið verður við tí. Jesus Kristus er komin í heimn at frelsa okkum, og Guð gevi, at vit øll varðveita orðið í eirum reinum og góðum hjarta. Guð til æru og næstanum at gagni, og at vit øll ein dag eru at finna í Guðs æviga ríki.

Amen.